

Výzkumný a šlechtitelský ústav ovocnářský Holovousy s.r.o.
Mendelova univerzita v Brně, Zahradnická fakulta v Lednici

Zahradnická
fakulta

Metodika řízkování podnoží vybraných ovocných druhů

Tomáš Nečas, Jan Náměstek, Luděk Laňar,
Jakub Láčík, Ivo Ondrášek, Martin Mészáros,
Jan Wolf a Josef Kosina

CERTIFIKOVANÁ
METODIKA
2016

**Zahradnická fakulta Mendelovy univerzity v Brně
Výzkumný a šlechtitelský ústav ovocnářský
Holovousy s.r.o.**

METODY ŘÍZKOVÁNÍ PODNOŽÍ VYBRANÝCH OVOCNÝCH DRUHŮ

**Zahradnická
fakulta**

**Tomáš Nečas, Jan Náměstek, Luděk Laňar, Jakub Láčík,
Ivo Ondrášek, Martin Mészáros, Jan Wolf a Josef Kosina**

CERTIFIKOVANÁ METODIKA

Výzkumný a šlechtitelský ústav ovocnářský Holovousy s.r.o.

2016

Autoři: Tomáš Nečas¹, Jan Náměstek², Luděk Laňar², Jakub Láčík¹,
Ivo Ondrášek¹, Martin Mészáros², Jan Wolf¹ a Josef Kosina²

¹Mendelova univerzita v Brně, Zahradnická fakulta v Lednici
²Výzkumný a šlechtitelský ústav ovocnářský Holovousy s.r.o.

Název: METODY ŘÍZKOVÁNÍ PODNOŽÍ VYBRANÝCH OVOCNÝCH DRUHŮ

Vydal: Výzkumný a šlechtitelský ústav ovocnářský Holovousy s.r.o.,
Holovousy 129, 508 01 Hořice

Kontakty na vedoucí autorských kolektivů:

Ing. Tomáš Nečas, Ph.D. - tomas.necas@mendelu.cz

Ing. Jan Náměstek, Ph.D. - Jan.NAMESTEK@vsuo.cz

Oponenti:

Ing. Břetislav Křížan, Ph.D. - VITROTREE BY BATTISTINI s.r.o.

Ing. Petr Boleloucký - Oddělení trvalých kultur, ÚKZÚZ Brno

Fotografie:

L. Laňar, J. Kosina, T. Nečas

Certifikovaná metodika „Metody řízkování podnoží vybraných ovocných druhů“ vznikla za finanční podpory MZe, NAZV/KUS, projektu **QJ1210036** „Rozšíření sortimentu podnoží jaderovin a odrůd hrušní o nové, perspektivní podnože a netradiční asijské odrůdy hrušní odvozené od *Pyrus pyrifolia* NAKAI. a *Pyrus ussuriensis* MAXIM“. Publikaci bylo uděleno osvědčení číslo UKZUZ 010699/2017, v souladu s podmínkami „Metodiky hodnocení výsledků výzkumu a vývoje 2013-2016“.

© Výzkumný a šlechtitelský ústav ovocnářský Holovousy s.r.o., 2016.

© Mendelova univerzita v Brně, Zahradnická fakulta v Lednici, 2016.

ISBN 978-80-87030-52-3

Obsah

1. ÚVOD A CÍL METODIKY.....	5
2. VLASTNÍ POPIS METODIKY/LITERÁRNÍ PŘEHLED	6
2.1 OBECNÁ PROBLEMATIKA PODNOŽÍ	6
2.1.1 Volba podnože	6
2.1.2 Obecné požadavky na vlastnosti podnoží.....	7
2.1.3 Šlechtění podnoží.....	8
2.2 PŘEHLED VHODNÝCH PODNOŽÍ PRO MNOŽENÍ DŘEVITÝMI	
A BYLINNÝMI ŘÍZKY	8
2.2.1 Kdouloňové podnože.....	8
2.2.2 Hrušňové podnože.....	12
2.2.3 Muchovníkové podnože.....	15
2.2.4 Mezidruhovové hybridy jako podnože a mezikmeny jádrovin.....	16
2.2.5 Podnože peckovin	17
2.2.6 Ostatní podnože peckovin	22
2.3 FYTOHORMONY A JEJICH VYUŽITÍ.....	23
2.3.1 Rozdělení a význam	23
2.3.2 Typy stimulatorů a jejich příprava	24
2.3.3 Využití auxinů při množení podnoží a ovocných dřevin.....	26
2.4 MATEČNICE PRO ODBĚR ŘÍZKŮ /MATERIÁL A METODIKA.....	27
2.4.1 Výsadba matečnice	27
2.4.2 Ošetřování matečnice	31
2.5 ODBĚR VÝHONŮ PRO DŘEVITÉ ŘÍZKY.....	32
2.6 ODBĚR VÝHONŮ PRO BYLINNÉ ŘÍZKY	33
2.7 TECHNICKÉ PARAMETRY MNOŽÁRNÝ PRO DŘEVITÉ ŘÍZKY	34
2.7.1 Tepelné ošetření a termobox.....	34
2.7.2 Zakořeňovací substrát.....	34
2.7.3 Umístění řízků do termoboxu	35
2.7.4 Manipulace s řízkem během tepelné stimulace.....	35

2.8	TECHNICKÉ PARAMETRY MNOŽÁRNÝ PRO BYLINNÉ ŘÍZKY	36
2.8.1	Podmínky a termíny zakořeňování.....	36
2.8.2	Elektronický list a nároky na množárnu	36
2.8.3	Manipulace s řízků a zakořeňovací substrát.....	37
2.9	POSTUP MNOŽENÍ DŘEVITÝMI ŘÍZKY	37
2.9.1	Příprava řízků	37
2.9.2	Stimulace řízků	38
2.9.3	Skladování, výsadba a dopěstování řízků.....	39
2.10	POSTUP MNOŽENÍ BYLINNÝMI ŘÍZKY	43
2.10.1	Příprava řízků	43
3.	SROVNÁNÍ NOVOSTI POSTUPŮ /VÝSLEDKY EXPERIMENTŮ.....	45
3.1	MNOŽENÍ DŘEVITÝMI ŘÍZKY	45
3.1.1	Víceleté výsledky výtěžností při řízkování různých hrušňových podnoží dřevitými řízků	45
3.1.2	Výsledky pokusů z různých termínů odběru a následné tepelné stimulace řízků hrušňových podnoží	47
3.1.3	Výsledky pokusů porovnávající různé způsoby tepelné a chemické stimulace a úpravy řízků před školkováním.....	48
3.1.4	Víceleté výsledky výtěžnosti při řízkování různých slivoňových podnoží dřevitými řízků	52
3.1.5	Vliv termínu přípravy a stimulace řízků na výtěžnost podnože St. Julien A během tří let	52
3.1.6	Výsledky pokusů porovnávající různé způsoby úpravy, ošetření a stimulace řízků u podnože St. Julien A.....	53
3.2	MNOŽENÍ BYLINNÝMI ŘÍZKY	54
3.2.1	Hodnocení zakořeňovací schopnosti vybraných podnoží pro peckoviny	55
3.2.2	Hodnocení zakořeňovací schopnosti vybraných podnoží pro jádroviny	56

3.2.3 Hodnocení vlivu stimulátorů na zakořeňování	
bylinných řízků	57
3.3 DISKUSE	59
3.3.1 Množení dřevitými řízký	59
3.3.2 Množení bylinnými řízký	60
3.4 ZÁVĚR	61
4. POPIS UPLATNĚNÍ CERTIFIKOVANÉ METODIKY	63
5. EKONOMICKÉ ASPEKTY	63
6. SEZNAM POUŽITÉ A SOUVISEJÍCÍ LITERATURY	64
7. SEZNAM PUBLIKACÍ, KTERÉ PŘEDCHÁZELY METODICE	68
8. PŘÍLOHY	69
9. Zkratky použité v textu	71